

ТАМАРА АНДРІЇВНА НОСЕНКО



На 76-му році життя 22 серпня 2022 р. від невиліковної хвороби зупинилося серце Тамари Андріївни Носенко — багатолітньої співробітниці Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України (1973—2010).

Тамара Носенко народилася 7 червня 1947 р. в смт Велика Олександрівка (нині — Бериславського району Херсонської області). У 1970 р. вона закінчила українське відділення філологічного факультету Київського університету імені Тараса Шевченка, додатково здобувши фах із румунської мови. Кандидат філологічних наук (1994). У 1971—1973 рр. працювала

в Музеї народної архітектури та побуту України. У 1973—1977 рр. — старший лаборант відділу літератур слов'янських та інших зарубіжних літератур Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка. У березні 1977 р. її було обрано на посаду молодшого наукового співробітника відділу рукописних фондів. У 1982—1986 рр. — молодший науковий співробітник відділу літератур слов'янських та інших зарубіжних літератур, у 1986—1997 рр. — молодший науковий співробітник відділу літератур європейських країн, у 1997—2003 рр. — науковий співробітник відділу світової літератури і компаративістики. Згодом працювала на посаді старшого наукового співробітника у відділі шевченкознавства.

Авторка праць, присвячених питанням розвитку румунського роману ХХ ст. У монографії «Романи Лівіу Ребряну: динаміка художнього мислення» (2017) Тамара Носенко дослідила творчість видатного прозаїка в широкому контексті румунської, української та європейських літератур загалом, запропонувала власні підходи у трактуванні таких присутніх проблем його художнього письма, як специфіка образотворення, психологічне й жанрове мистецтво тощо. Упродовж тривалого часу вона доклала великих зусиль для ознайомлення українців із надбаннями румунської культури, а румунів — з надбаннями культури української. Багато енергії віддала створенню п'ятитомної «Української літературної енциклопедії» (незавершена, 1988—1995. Т. 1—3), в якій діяльно опікувалася ре-

презентацією доробку румунських письменників. У науковій періодиці, зокрема в журналі «Слово і Час», опублікувала низку статей про творчість українськомовних письменників Румунії — Корнелія Ірода, Миколи Корсюка та ін. У сфері наукових інтересів Тамари Носенко важливе місце належало і проблемі рецепції Шевченкової творчості в Румунії. У проєкті «Шевченківська енциклопедія» як науковий редактор вела розділи «Шевченко у театральному мистецтві», «Шевченко у кінематографі», спільно з іншими колегами — розділ «Слов'янські літератури і Шевченко», написала кілька статей до видання.

Вимоглива до себе, надзвичайно ретельна в роботі, чутлива до кожного слова, Тамара Андріївна Носенко назавжди залишиться в пам'яті колег як яскрава особистість і непересічний науковець.

*Із глибоким сумом
Колектив Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України,
редакція журналу «Слово і Час»*